

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділі і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ:

Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 236-39

РЕДАКЦІЯ:

Краків, Ожешковол 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten“ — Tageszeitung.

Administration; Reichsstrasse 34.

Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА

в краю і закордоном.

місячно . . . . . 6 зол.
курс 1 нім. марк — 2 зол.
5 чеських корон — 1 зол.

Фірер у Лінцу

ЛІНЦ, 13. III. — У середу вечером коло 21-ої години Фірер зовсім несподівано прибув до Лінцу, щоб взяти участь у святкуванні третіх роковин визволення Остмарку (Австрії).

Згадане свято уладила націонал-соціалістична партія округи Обердонау. Величезну салю на південному дворці в Лінцу виповнило 40.000 мешканців Лінцу. На кілька минут перед закінченням тієї маніфеста-

ції вірності Фірерові, гавляйтер Айгрюбер заявив: „Фірер обіцяв мені приїхати сьогодні вечером до Лінцу й бути на нашому святі. За хвилинку можемо очікувати Фірера“. Ще не прогомоніли ті слова, а вже залунали перші такти святочного маршу й серед величезного захоплення Фірер явився на сцені.

Опис свята і зміст промови, що її вимовив Фірер, подамо завтра.

Розбитки серед польської миси

Краків, 13. березня 1941.

Багато пишемо й говоримо про обов'язок мерщій затерти сліди польонізаторської роботи на українських територіях, що ввійшли до Ген. Губернаторства, і справді вся енергія української організації звернена в тому напрямку. Вправді вряди-годи згадуємо і про розпорошені українські островці серед польського моря, а проте вони стоять немов на задньому пляні. Не всюди вдалося зорганізувати Українські Допомогові Комітети, деякі з них об'єднували надто малу кількість українців на місці й треба було створити для них Делегатури УДК. Але не можна теж спочити на лаврах з моментом, коли якийсь такий український острівець на польській етнографічній території дістав власний організаційний осередок. Залишається ще відкритою — нераз дуже складною — проблема, як відзискати для нації одиниці й родини, що за 20 літ розгубились серед польського моря і фізично і духово.

Просимо зважити, що польський уряд відразу признав каліський, конінський та нешавський повіти, як найкращі для місії польонізації всіх тих українців, що дісталися туди не по своїй волі: або внаслідок історичних подій із рр. 1917—20, або потім, уже в зв'язку з польською національною політикою. У Щипюрні, Стшалкові й Каліші були величезні табори українських полонених та військових і політичних інтернованих. Військовики колишньої армії УНР, учителі, яким Польща не дозволила працювати на рідній землі, врешті урядовці, дисциплінарно перенесені на захід, усі вони склалися разом на тисячі українців на території згаданих повітів. У самому Стшалкові, де панували жахливі санітарні умовини в таборі, вимерло ок. 5.000 українців.

Усі ж живі недобитки-наддніпрянці (спершу було їх ок. 40.000) та заслани-галічани стали предметом систематичної польонізації. Напр. наддніпрянцям, що жили на нансенівські пашпорти (та тимбільше, поки ще тих пашпортів не мали), не вільно було виїжджати до східних воевідств, себто на західно-українські землі. Тому, роками перебуваючи примусово серед самих поляків, женилися з польками, при чому підлягали отвертому натискові: або перед вінчанням самому змінити обряд, або підписати в польському парохіяльному уряді заяву, що діти з того подружжя будуть хрещені у римо-католицькому обряді. І коли навіть батько залишався у душі українцем, проте з жінкою та оточенням говорив по-польськи, з українським світом утримував дуже кволі зв'язки й — діставши дітей — став годовою польської родини. Всеодно польське оточення ставилось до нього ворожо, як до чужинського зайди, дарма, що він опинився тут чейже не зі своєї волі.

Подібна доля була вчителів і вчительок із Галичини, які дістали на польському заході посаду, що її не могли роками діждатися на українському сході. Само польське

Понад 2 мільйони тон пішло на дно

БЕРЛІН, 13. III. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Торговельна війна проти Англії під час чотирьох зимових місяців — від листопада 1940 р. до лютого 1941 р. включно — скінчилася поважним успіхом. Ворог утратив у тому часі 2,037.000 тон містоти торговельного тонажу, з чого 1,524.000 затопила воєнна маринарка і 513.000 тон летунство. Крім того летунство важко ушкодило 175 ворожих торговельних кораблів при допомозі бомб. Згадані числа не обіймають ворожих втрат від вибуху мін.

Під час останньої ночі ескадри боевих літаків заатакували промислові об'єкти на території Бірмінгем і порти та доки в Лондоні і Савтгемптоні, які обкидали успішно бомбами. Один із стежних літаків бомбардував більший торговельний корабель, що плавав під конвоем недалеко побережжя північної Шотландії; корабель, поцілений бомбами, унерухомлено. В день виконано успішні атаки на летовища в полудневій Англії і на

доки в Портсмаві. Далекострільна артилерія обстрілювала ворожі воєнні одиниці в каналі.

На Середземному морі ескадри німецького летунства обкидали важкими бомбами військові об'єкти на острові Мальті. Крім того з успіхом заатаковано валки англійських таборів у північній Африці.

Ворог скинув минулої ночі розривні й запальні бомби на кілька місцевостей на території північної Німеччини. Поза невеличкими матеріальними шкодами, згинуло кілька цивільних осіб і кілька було ранених.

Від 6. до 11. березня ц. р. утратив ворог 11 літаків, з чого 4 в повітряних боях. Два літаки зістрілила протилетунська артилерія, один артилерія маринарки. Чотири літаки знищено на землі. Крім того треба числитися зі знищенням кількох інших літаків на землі під час атак німецьких літаків. У тому самому часі німецькі втрати сягають 9 літаків.

—o—

Успіхи італійців під Кереном

РИМ, 13. III. — Головне Командування Італійської Армії подає:

На грецькому фронті італійці відбили ворожу атаку в районі Воюсси. Ворог потерпів поважні втрати. Італійці взяли полонених і здобули зброю.

Ескадри італійського летунства постійно атакували вчора й вночі ворожі бази засоблення, військові укріплення і становища батарей артилерії та відділи ворожих військ. Італійці зістрілили у летунських боях два ворожі літаки. Два італійські літаки не вернулися до своїх баз.

Вночі з 10. на 11. III. літаки німецького летунського корпусу бомбардували кватирки британських військ і вантажники.

Триполіс, але не спричинив ніяких жертв, тільки незначні матеріальні шкоди.

На Егейському Морі ворожі літаки заатакували італійські летунські бази на острові Родос. Вони ранили одну особу і спричинили незначні матеріальні шкоди.

У Східній Африці італійські відділи заатакували ворожі становища біля Керену, опісля зайняли їх і примусили ворожий гарнізон до втечі.

Італійські літаки бомбардували розривними бомбами ворожі війська у Сомалі. Вони спричинили більші пожежі.

Ворожі літаки обкинули бомбами кілька місцевостей в Еритреї, але не спричинили ніяких шкід, щоб їх варто згадати.

—o—

Сіям дякує князеві Коное

ТОКІО, 13. III. — З зв'язку зі щасливим вислідом мирного посередництва Японії у сіямсько-індокитайському спорі, голова сіямського уряду Сонграм переслав голові японського уряду кн. Каное телеграму з ви-

словами вдячності сіямського народу за зусилля Японії. Прем'єр Сонграм заявив у тій телеграмі, що Сіям ніколи не забуде Японії великої дружньої прислуги.

—o—

Англія втратила досі 43 контрторпедовці

БЕРЛІН, 13. III. — Англійська адміраліція призналася досі до втрати 41 контрторпедовців. Вчисляючи до цього два контрторпедовці, затоплені 7. III., до чого англій-

ська адміраліція ще не призналася, число затоплених англійських контрторпедовців підвищено до 43 одиниць.

—o—

населення приймало такі вчительські сили в найбільшій недовірі та при першому прояві назверхнього українства на такого вчителя чи вчительку йшли доноси до адміністраційної й шкільної влади, що — мовляв — виховник(-ця) польських дітей дозволяє собі на такий „протидержавний” акт, як передплата української газети. Таких учителів або дисциплінарно карали, або переносили з місця на місце, на кожному кроці шикануючи. Хто не мав ніяких зв'язків, щоб ужити перед польською владою у воевідстві чи у Варшаві особистої протекції, той найкраще робив, коли (якщо міг) кидав державну посаду та вертався у рідні своїси — господарити на 2-ох моргах, чи сидіти на ласкавому хлібі у рідні на селі, поки не здобув собі нового, грошево мізерного, пристановища в приватній українській мережі.

Нині найактуальніша проблема: навчити по-українськи читати й писати та поводити й думати дітей з мішаних подруж, що повстали внаслідок примусового побуту українських розбитків серед польського моря. З упадком польської держави українські половини мішаних подруж стали сміливіші, а чимало польок, жінок українців, раптом

почали отверто підкреслювати українську національність свого чоловіка, якщо й самим не признаватись до українства. І тому діти, виховувані досі виключно в польському дусі, можуть легше вернутись до української нації. Тільки треба зорганізовано дбати за це. Ясна річ — перше слово має український батько чи українська мати, чи вони хочуть впливати на формування душі й світогляду своїх дітей, чи мають стільки сильної волі й значіння у власній родині, щоб виявляти цей вплив. Позатим мусять знати про таких розпорошених розбитків найближчі УДК й Делегатури. Не відштовхувати, а притягати — ось девіза у нашій тактиці в цій делікатній справі! Втягати до українських світлиць, давати в руку український часопис, українську книжку, тримати товариський, чи бодай листовний зв'язок з отими розбитками.

Від одного з наших читачів, п. А. П-го з Коніна, дістаємо листа, в якому він радіє явищем повороту до рідного пня багато майже вже втрачених українських душ. Дбаймо про те, щоб ті, які колись носили український однострій, та їхні діти не підсилювали собою чужої нації.

—О—

На східні теми

СИРІЯ НА ОВИДИ

Телеграф приніс відомості, що в цій Сирії вибух неспокій, що при його втихомирюванні є забиті, ранені та багато арештованих. Безпосередньою причиною заворушень є апровізаційні труднощі, на тлі яких англійські агенти намагаються роздути анархію, та в якомусь її моменті знайти оправдання для окупування цілої країни.

Закулісовою підготовкою цієї акції була остання подорож мін. Ідена до Анкари, де він запропонував Туреччині зворот відібраної їй в 1918 р. Сирії, але після закінчення війни. Воно зв'язало б міцніше Туреччину з Англією, створило б безпосереднє сполучення між Єгиптом і Туреччиною та дало би можливість перемаршу англійських військ. Однак Туреччина жадає або негайно віддати їй Сирію, або скласти урочисте письмове приречення, чого англійська дипломатія покищо не хоче зробити таки з уваги на недавню союзницю Францію, під мандатом якої знаходиться Сирія.

Не брак хіба в Туреччині й тверезих голів, які пам'ятають, скільки клопотів мала стара Туреччина з сирійською провінцією, цією релігійно-національною шахівницею Близького Сходу.

Сирія — „давильонська вежа”, країна з давніми центрами старої сирійської культури, має 155.000 км. км. території з 3.130.100 мешканців арабів, друзів, вірмен, курдів, жидів, греків, з панівною в більшості арабською мовою. Однак під релігійним оглядом Сирія при магометанській більшості має коло 25% християн-арабів, що створює гострі релігійні тертя.

Після прогнаної Туреччини в 1918 р., Англія відібрала цю провінцію від Туреччини та створила королівство, на престолі якого посадила Фейсала з родини Хашемітів, що старанно помагали англійцям опанувати арабський півострів у війні 1914—1918 рр.

У 1921 р. англійці вигнали короля Фейсала, бо мусіли „відступити” Сирію своїй союзниці Франції, якій в 1922 р. Ліга Народів підтвердила мандат над Сирією.

Вкортці по перебранні мандату французи переконались, що антагонізми та расові, політичні, господарські і релігійні антипатії є занадто великі, аби можна було правити Сирією „en bloc”.

Цілком європейський Бейрут, який веде великі експортні інтереси на модерний взір, та середньовічно-фанатичний Дамаск, з пасією рахувати волосся в бороді ен-Набі (пророка). Араби, які ненавидять

турків, турки, які погорджують арабами, туркмени, воюючи з курдами, черкеси з туркменами й курдами. Всі разом скреготать зубами на вірмен і жидів та бояться європейців, які не довіряють нікому з місцевих народів. Суніти ненавидять перських шиїтів, а годяться з ними у своїй ненависті до „зведичників чорта” — друзів, християни, найменше семи обрядів, рівнож в ненайліпших відносинах поміж собою, та у ворожнечі з трьома обрядами аль-Ісламу. Жидів ненавидять усі, але вони мають в погорді всі інші релігії.

ВЕСНА ЗА ПЛЕЧИМА!

Увага Кружки Сільського Господаря, селяни й молодь сільсько-господарських шкіл!

ВИЙШЛА З ДРУКУ КНИЖКА
інж. Миколи Хомишина:

Як управляти рілю

на гарному папері з 11 ілюстраціями в тексті.

Форм. 210x145 — стор. 32.

ЗМІСТ: Грунт. Піскуватий грунт. Іловатий грунт. Глинка. Вапнистий грунт. Сумусовий грунт. Чому обробляємо землю? Чим обробляємо грунт? Плуг. Борона. Валок. Як обробляємо грунт? Підкидання, скиблення, або покладання стерні. Оранка під осінній засів. Ябля. Весняний обріб землі. Парина або пар. Гноїння. Чим живе рослина? Ставний гній. Гноївка. Гноївня. Де влаштувати гноївню? Як велика має бути гноївня? Доливка і стіння гноївні. Яма на гноївку. Як ходити коло гною? Як довго може гній лежати на гноївні? Як гноїти поде? Як приорювати гній? Обчислення кількості гною? Зелений гній. Фабричні гної. Азотові гної, як: салітрові, амонієві, вапневий амон. Салітро-амонієві: салітрак, нітрофос. Азотнякові: азотняк. Фосфорові гної: суперфосфат, супертомасина, томасина, кістне борошно. Потасові гної: Хлорові — каїніт, потасова сіль. Сірчані — канімаг, потасовий сірчан. Вуглеві — попіл. Вапневі гної — падеве вапно, вапняк.

Книжка написана фахово й гарною мовою.

Щоби вона масово розійшлася, назначуємо низьку ціну: 80 сотиків, разом з пересилкою 1.10 зол.

ЖАДАЙТЕ В УСІХ КНИГАРНЯХ!

Висилаємо тільки за готівку, або за післяплатою.

Замовляти: „Українське Видавництво”
Краків, Райхсштрассе 34.

Сирійське побережжя живе зовсім життям заходу: банки, бюро, фабрики, крамниці, кіна, трамваї, самоходи, школи, дансінги, — східня Сирія не далеко відійшла від часів Авраама й Ісаака.

Не дивно, що Франція була змушена створити на невеликій території Сирії, аж чотири „незалежні” держави. Справедливість каже признати, що Франція з великим накладом праці старалася завести лад у краю та спокій поміж розсвареними племенами. Країну поділили на можливо суцільні державні організми: Сирію, Ліванон, Латакію і Країну Друзів, та в 1936 році приобіцяли цій країні незалежність на взір Іраку, з приняттям до Ліги Народів після трьохлітнього пробного часу.

Мандат над Сирією створював Франції великі клопоти, тому й не брак було голосів у політичному французькому світі про зречення з мандату в користь Ліги Націй. Говорилось про це навіть ненадовго перед вибухом цієї війни.

В 1939 році як ціну за союз з Туреччиною Франція віддає Туреччині північно-західний клаптик країни, т. зв. санджак Александреті.

Війна 1939 року визначає велике завдання Сирії. Західні великодержави творять там армію генерала Вейгана, яка мала рішати „долю” держав осі на сході. Але перемога на заході німецької армії й капітуляція Франції розтопили, як сніг на сонці, армію Вейгана, франко-англійський союз. Тепер Великобританія має замір відерти знеможеній Франції її сирійський мандат, щоб самій формувати новий східний фронт проти держав осі.

Заворушення в Сирії — це перші симптоми монтажу цього фронту, в якій останню роллю відіграватиме „союзний” Ірак. Як подають пресові звістки, уряд Іраку (фактичний англійський мандат) „згодився” на перехід англійських військ через його територію.

Зосереджене англійське військо на сирійсько-палестинському кордоні на т. зв. „лінії Ідена”, чекає на рішення Туреччини, якої неутральність є спровокована. Але, очевидно, англійці зазнали вже чимало несподіванок у цій війні, тому й на Близькому Сході можуть стрінутися з ними. Л. Л.

—О—

АНГЛІЙЦІ ВТРАТИЛИ 9 ПРИБЕРЕЖНИХ КОРАБЛІВ

БЕРЛІН, 13. III. — Англійська адміраліяція повідомила, що вночі під неділю затонули два прибережні вартові кораблі „Реміло” і „Коддерс”. Разом із тими двома кораблями англійська фльота втратила впродовж останніх трьох тижнів 9 одиниць тільки зі складу самих легких боєвих кораблів. Теба сказати, що в цьому часі затонув англійський корабель „Гантлі” з 75 людьми залоги, стежний корабель „Ормонд” і один міноносець, що його назви ще не устїйнили, а який Б. III. буквально розірвала бомба важкого калібру. В усіх тих випадках погибло багато англійських старшин і моряків.

—О—

ФЛЯМАНДЦІ ПРОТИ МІЖНАРОДНОГО КАПІТАЛІЗМУ

БРІССЕЛЬ, 13. III. — Провідник флямандської націоналістичної партії Стаф де Клерек виголосив промову на зібранні в Брідж. Він нап'ятував гостро міжнародний капіталізм, протиставляючи йому національний соціалізм, що спирається на праці. Він висловив свій подив для німецької військової адміністрації в Бельгії, що, не зважаючи на опір частини урядництва, працює невтомно над заспокоєнням усіх життєвих справ на цьому просторі.

—О—

Спокій та довіря

(Від нашого кореспондента)

Берлін, у березні 1941.

Німецький громадянин з помітним вдоволенням оглядає на екранах кін прегарні знімки з вмаршу німецьких військ до Болгарії: подивляється велитенську працю своїх піонерів при будові могутніх мостів через Дунай, уважно слідкує за довгими залізничними транспортами всіх родів збройної сили через Румунію; оплескує групу болгарських школярів, які з портретом німецького Фірера в руках, вийшли назустріч змоторизованим німецьким військовим кольонам, врешті спонтанно реагує на тверде запевнення фільмового спікера, „що німецька армія з фантастичною прецизією виконує всі завдання на доручених їй охороні територіях. Вмарш німецьких військ до Болгарії творить усе ще головну тему загальних розмов берлінців. Проте кожному відомо, що та подія це лише вступ до великих подій, яких очікують загально, покликуючись найчастіше на недавню заяву Фірера та на деякі політично-мілітарні зосередження під сучасну хвилину на сході.

Одним із цих симптомів є розголос, роблений в останніх днях світовою пропагандою докруг справ Сходу взагалі та зокрема довкола одної з південно-східних держав — Югославії.

Югославія — типова балканська держава, яка єдина має спільний кордон з Німеччиною та розмірно найкращі дороги на схід і до Греції, вже сама собою мусіла ставати на одному з перших місць завжди тоді, коли виринали справи Балкану. Ще актуальнішими стали її проблеми після того, як над Болгарією замайали прапори німецької армії. Великі пресові агенції та радіо-виступи розпустили на тему того краю цілу низку поголосок і сплетень. А всетаки загальна думка, не зважаючи на всі свої зусилля, не зміла собі пояснити недавньої візити югославянських державних мужів у канц. Гітлера на Берггофі. Аж ось тепер уошингтонський кореспондент мадярського часопису „Мадяроршаг“ перетелеграфував повідомлення, яке багато вяснило й викликало загальне зацікавлення. Оце, як відомо всім з телеграфних звісток, того таки дня, коли Цветкович і Маркович, югославянські державні мужі, склали візиту на Берггофі, хотів президент Рузвелт накин-

ти югославянському урядові приречення допомоги. Югославянського посла в Уошингтоні Фотіча нагло закликали, без недискреції, телефоном, з'явитися в пізніх вечірніх годинах у приватному помешканні державного підсекретаря Уелса. Там доручили йому особистий лист Рузвелта, в якому президент ще раз виразно підчеркнув охоту поінформувати регента Павла та югославянський уряд про konieczність перешкоди кожному дальшому успіхові держав осі в дипломатичній ділянці.

Наведена вістка, живо коментована цілою німецькою пресою, викликала багато розмов і висновків. Німецькі публіцисти й політики звертають досить влучно й не без іронії увагу, що висилання листів і посланій у вирішних фазах європейської політики до державних мужів, стало вже звичкою американського президента. Німецькі політики перестерігають світ і опінію перед дивною пристрасстю того президента утотожнювати американську політику зі справами Англії. Американська офіційна політика перейшла межі дефензиви, перекреслила доктрину Монро (Америка американцям) і стала на позиціях отвергої сторонничости та вмешання в європейські справи. Закон про допомогу Англії поставив лиш крапку над «і».

Німецька опінія, розглядаючи ці всі факти, очікує спокійно розвитку подій, та має певність, що Фірер не дозволить Америці вмешуватися в справи держав, які лежать на Балкані й мають спільні кордони з Німеччиною. Німецька опінія дуже спокійно зареагувала на вістку про постанову американського сенату. Вона знає, що її політики Німеччини готувалися до перемоги на задалегідь передбачили крок Америки й ході й довела її до бажаного й передбаченого згори кінця.

те, чим як державні мужі розпоряджаються.

Ой, тож не сокіл-винозір
Злетів згори в долину,
То прилетів юнак Роберт
У рідну країну.
Він на коневі воронім
По краю пробігає,
В останній раз шотландський люд
До бою він скликає:
„До зброї всі! Чи ще живе
Мішна відвага ваша?
За волю згинуть ми клялись,
А де ж присяга наша?
Хто волі ще не відпуравсь,
Нехай іде до бою!
Хто памятає про славу й честь,
До зброї! Хто за мною?“

Це уривок (ст. 62) з поеми Лесі Українки „Роберт Брюс“, що вміщена у книжці:

Вибрані поезії

Лесі Українки

Ціна книжки 2.— зол., разом з пересилкою 2.60 зол.

ЖАДАЙТЕ В УСІХ КНИГАРНЯХ!

Замовляти: „Українське Видавництво“
Краків, Райхсштрассе 34.

Ніщо не може вже тепер заскочити німецької опінії, без огляду на те, як вона реагує на поодинокі фази й фрагменти війни. Коли-ж її сьогодні спеціально сильно цікавлять проблеми над Дунаєм і на схід від Дунаю, коли її не тривожать ніякі американські листи ні інші ноти, то це доказ, що ситуація Німеччини в Югославії, на Балкані й усюди інде виглядає покищо так, як виглядала в цю пору минулого року, коли Німеччина готувалася до перемоги на заході й довела її до бажаного й передбаченого згори кінця.

—о—

Що пише еспанець про Гамбург

МАДРИД, 13. III. — Берлінський кореспондент еспанського щоденника „АБЦ“ описує свою подорож до Гамбурга. Англіїці поширюють такі вістки немов Гамбург сьогодні представляє одні звалища й румовища. Еспанський звітник спеціально шукав знищених будинків, але навіть не міг

віднайти ушкоджень. Щоправда, можна б здогадуватися, що німці направили всі шкоди впродовж двох місяців, коли англійці не переводили ніяких летунських атак на територію Німеччини. Але це виключене, бо мідяні дахи вкриті старою патиною, її не можна штучно відновляти.

БОГДАН ЛЕПКИЙ

40)

Крутіж

(Історичні малюнки з часів гетьмана Виговського).

Старечий голос зразу дрижав, — мов птах крилами бив, зриваючися до лету. Але з кожною фразою могутнів, кришав, набірав сили, наче б пригадував собі, яким був давніше.

Помело зразу також несміливо пальцями по струнах водив, не знаючи голосу співака. Але за хвилину вони познайомилися, зрозуміли себе і, наче два добрі приятелі, мандрували в недавнє минуле, таке дороге для них і таке величне, хоч грізне і криваве.

Товариство, як заворожене сиділо.

Молодь живим вінком обступила старих. Забулося, що перед хвилиною було. Пісня минулої слави чарівним омором теперішнє лихо прикрила.

Ще кілька слів, ще кілька ударів по струнах і тихо стало. Тільки чути було, як ліс тривожно шумів і як річка хвилями журилась.

„Гарно було!“ — відхав, колихаючи головою, найстарший із селян. — „Ще й як гарно було, хоч життя нераз висіло на волосочку. Та що нам життя! Більш рази не вмирем... А тепер що?“

„Колись ми“, — нарікав другий, — „слави лицарської добували, про наші діла сліпці пісень складали, а нині?“

„Нині ми, як харцизи, з колами у ровах засідаємо“.

„Ой, притяли нам крила, притяли! І самі не літають і нам не дають, мов задурманені крутимось, не знаючи, що зі собою діяти“.

„Що? Шукай собі, як не глибокої води, то високої гди, бо навіть гідної рушниці не маєш, щоб по козацьки вмерти“.

Балакали. Видно було, що пісня їм до душі дібралась. Тому й нарікали на свою нікчемну долю. Аж нараз найстарший з них гукнув:

„Тю, на наші дурні голови! Залишм жалі бабам, а самі до шабель! Чого ми тут досидимось, браття? Підем же з отсим товариством. Друге таке не пригодиться скоро, а може й ніколи“.

„Підемо! Та пособимо їм у доброму ділі“.

„Не дамо Богданові доньки ворогам на поталу!“

І трьох колишніх козаків зірвалося на рівні ноги, як три ворони, що засиділися були на скилах.

„І справді, чому б то нам не йти? Діти нам у колісках не плачуть, а жінок ніхто не вкраде, бо старі“.

І звертаючись до Босаковського додали:

„Не дивись, що ми старі, за те від молодих певніші. Підемо!“

XIII.

Селяни дорогу знали, як свій власний карман.

Без їх проводу не легко було б нашій валці перебратися крізь болота, розкислі в осінню негоду, крізь ріки, що порозливалися широко та крізь ліси й хащі, по яких тільки вовки та лисиці безпечно й певно ходили.

Вони знали і кожний брід, кожну греблю, кожний дірвий місток. Знали також, до якої коршми можна на попас поступити, а яку треба адалеку оминати, бо там усякий непевний народ з коршмарем у спілці на подорожних змовляється. Не один несвідомий того, не тільки коней та грошей позбувся, але й життя утратив.

Бо що тепер забити чоловіка?

(Далі буде).

3 голосів преси

Бомби на Англію

„Фелькішер Беобахтер“ подає такий цікавий опис свого воєнного кореспондента Г. Зайделя з налету на Англію:

У низькому леті гуде літак над англійською землею. Переполох і жах панують на шосах, у містах і селах, коли люди пізнають у машині, що нагло вириває з хмар, — німецький літак. Люди тікають до хат, шофери залишають свої авта на дорозі й ховаються в ровах. Ми перелетіли над шести лєтовимишами та обстріляли поставлені там літаки, заки взагалі схаменулася протилетунська артилерія і почала більш небезпечно стріляти. Один літак, що саме розкотився до вилету, доставши серію стрілен, перехилиється набік і перекидується поторощем праворуч.

Залізничний шлях там удолині веде хіба до фабрики, яку шукаємо. Іде про фабрику важливих складових частин для летунських моторів коло Ньюарку. Дійсно, ось вона, віддалена всього на 1 кілометр від лєтовища. Кожний вояк залози поручника Кноута є на своєму становищі. Тепер головне завдання, добре ціляти бомбами. Летун, керманич натискає вділ тяжко навантажену машину „Ге 111“ і низьким лєтом перелітає над фабрикою. Чотири бомби, перекидаючись у повітрі вилітають з бомбового

резервуару і вдаряють у фабричні галі.

Новий підлет! Тепер тяжкими бомбами! Одна трапляє у залізничне уладження. На фабричному терені панує нервова гарячка. Багато сотень робітників тікає у переполосі з будинків та намагається добігти до сховів. Протилетунська артилерія бе в небо чарівним дощем різнокольорових світляних стрілен. Заглухливо торохтять в літаку скоростріли, ціляючи своїми серіями у стоянки протилетунської артилерії. Посеред цього вбивчого вогню наважується поручник на третій підлет. Вартовий на вигляднім помості має світлити ділання бомб.

Це щось несамовите як ці бомби діяли. Із чотирьох скинених спершу бомб, розірвалася друга майже в самому осередку фабричної площі. Обі останні розвалили до тла дві великі фабричні галі у західній частині й ушкодили третю. Понура плутанина сталевих траверзів здіймається вгору. Із двох величезних фабричних галей залишилися тільки фундаменти.

Радісний настрій панує на літаку, коли залоза вже зблизла і виразно бачить висліди налету. Втім шарудить щось кількакратно грізно у літаку. Протилетунська артилерія робиться небезпечна. Отже у хмари і геть звідсіля.

Відповідь Америці

Про заповіджену подорож японського міністра зокорд. справ Матсуоки до Берліна й Риму, пише римський кореспондент „Ноес Вінер Таблят“, що Матсуока прибуде до Риму між 3—7 квітня на трьохденний побут.

Італійська преса підкреслює при тому, що від часу договору в Портсмаут (російсько-японський мир 1905 р. — Ред.), Матсуока є першим міністром зокорд. справ, що відвідує Європу... Часопис „Трібуна“ ставить становище Японії у причинний зв'язок зі становищем Америки. Пакт трьох великодержав випередив пляни Рузвельта і встановив засаду, що вступлення Америки у війну, автоматично мусить викликати такий же крок Японії. В такому випадку, нова світова війна прийнялаб ще яркіші обриси боротьби бідних народів з багатими. Зрештою, — кінчить часопис — Америка промовила, а введові скаже своє слово Японія. В цьому саме причина подорожі Матсуоки до Берліна та Риму.

Той самий часопис реферує на основі шведських звідомлень з Лондону, що в англійських колах зробила подорож Матсуоки дуже сильне вражіння. Англійське інформаційне бюро Ройтера пробувало спочатку цю вістку дєментувати, але скоро прийшло з Токіо офіційне потвердження.

„Дойче Альгемайне Цайтунг“ довідується в Токіо, що:

Матсуока виїде з Токіо пізнім вечором 12 березня і сяде на трансибірську залізницю 17 березня в Манджурі. Йому товаришитиме ди-

ректор закорд. міністерства Сакамото, що кермує європейським та азійським відділом м-ва, вісім інших міністерських урядовців, по одному делегатові воєнного і морського міністерств та врешті спеціальний кореспондент урядової телеграфічної агенції „Домей“. Речинець повороту Матсуоки до Японії ще не устійнено, бо все залежатиме від часу тривання переговорів. Все ж таки найскоріший, можливий речинець повороту — це друга половина квітня.

„Фелькішер Беобахтер“ пригадує при цій нагоді слова з парламентарної промови Матсуоки, які зовсім вияснюють теперішню тактику Японії. Матсуока сказав 21. січня ц. р.:

Злучені Держави шукають, здається, свою східню лінію оборони в середній частині Атлантичного Океану, а свою західню — у східній частині Тихого Океану.

Доки Злучені Держави триматимуться політики, що Китай є першою лінією їхньої оборони у східній частині Тихого Океану, так довго оставатиме мрією розвиток приязних взаємин між Америкою та Японією.

І врешті:

Мушу з притиском підкреслити, що японці не є народом, який попросту, щоби вининити війну, від неї відмовляються. Метою пакту трьох є забезпечення миру внутрі великих, здорових життєвих просторів.

Інші німецькі часописи повторяють вістку, що Матсуока переговорюватиме також по дорозі у Москві

тютюну і овочі, а з Німеччини промислові вироби, головню рільничє приладдя. Сьогодні ці торговельні взаємини зміцнилися ще більше.

ВЕСНЯНА ЗАСІВНА АКЦІЯ НЕ ВГАВАЄ.

В справі особистої провірки акції весняних засівів обїздить президент уряду для виживлення і сіль. господарства, Кернер, всі області Генерал-Губернаторства. Всюди стверджено належну підготову в доставі насін'я і навозів та підготову до праць на ріллі. Поважну увагу звертають усюди на добір і чищення насін'я до засіву. Кооперативи помагають хліборобам у закупках рільного приладдя. Президент Кернер ствердив у своїх поїздках, що плян весняних засівів виконують якслід також на українських землях Генерал-Губернаторства.

НІМЕЦЬКІ ЯРМАРКИ В 1941 Р.

Німецькі ярмарки, які — не зважаючи на війну — не тільки вдержалися на давньому рівні, але в 1941 р. виказують ще й поважну тенденцію зросту, дають напавду переконливий доказ на те, що господарські основи Німеччини непорушні. Це видимий знак незмінної сили продуктивності, господарського оптимізму та передусім промислово-торговельних та взагалі творчих сил німецького народу. Поважніші господарсько-торговельні імпрези Німеччини, що їх вже устійнено на 1941 рік, можна б так схарактеризувати:

Державний ярмарок у Ляйпцігу вже тільки що успішно закінчився. Весняний ярмарок у Відні триває до 16. березня. В порівнянні з попереднім ярмарком у Відні, цьогорічний має особливо сильно заступлений сільсько-господарський відділ, передусім призначений для південно-європейських держав. Збільшений також перегляд мистецьких творів німецького ремісництва.

Весняний ярмарок у Празі відбудеться від 16. до 23. березня, після введення митної унії між Німеччиною й Протекторатом це перша того роду імпреза в тому місті. Цим разом обмежиться місце для властивих цьому ярмаркові наукових переглядів і призначиться більше місця для товарового перегляду продукції Протекторату й Німеччини.

Весняний ярмарок у Кельні відбудеться від 30. березня до 1-го квітня включно, в традиційних уже торгових галях, що після вибуху війни їх використовували в інших цілях. Цікаво, що це діється в самому розгарі війни й на західньому кордоні Німеччини.

Ярмарок у Бреславі з окремим ринком сільсько-господарських машин відбудеться від 21. до 25. травня. Він матиме завдання скріпити виміну сільсько-господарських товарів і машин з південно-східними європейськими державами. Балканські держави будуть на цьому ярмарку заступлені, як звичайно, окремою виставою.

Німецький східний ярмарок у Кенігсбергу, що хоч відбудеться аж в літі від 17.—20. серпня, заповідається вже тепер незвичайно корисно. Круг його впливу поважно поширився та охоплює цілий балтійський простір. Ярмарок у Кенігсбергу має окреме значіння для торговельного обороту між Німеччиною й Совітським Союзом, що для нього він є й до деякої міри осередком зацікавлення.

Господарські справи

ГРУБЕШІВЩИНА НА ПЕРШОМУ МІСЦІ.

Якщо питаєте, де у цілому Ген. Губернаторстві найкраща земля, то сьогодні почуєте в кожному уряді, що на Грубешівщині. Тому також на недавню відбутій конференції урядових чинників з представниками хліборобства і кооперації в Грубешові у справі весняних засівів крайсяндвїрт Кєпп підкреслив ось що: Грубешівський округ благословенний своєю найкращою і найтовстішою землею у цілому ГГ. Тимчасом з одного гектара збирає на 100% менше, ніж у Німеччині, де земля гірша. Грубешівщина мусить не тільки дорівняти у продукції, але навіть піти вище. У Грубешові запроектована будова окружної молочної на денну перерібку 30.000 літрів молока. Також йде поправа доріг. Меліорацийні роботи поступили вже так далеко, що в минулому році зрегульовано більше, ніж за 20 років під Польщею. Також поступає до-става погноїв, чищення посівного зерна. Словом,

уряд звернув бачну увагу на Грубешівщину. Тепер черга за нашими рільниками, бо, як сказав на цій конференції окружний староста Грубешова Франке, всі хлібороби дістануть належну охорону і піддержку, але хто не загосподарить якслід свого ґрунту, той негідний його посідати. Посідання землі, це вже не тільки приватна власність, це добро призначене для загалу.

На жаль, нема там ще українських хліборобських шкіл, дарма, що населення на них жеде. Це дуже велика перешкода у поступі хліборобства Грубешівщини.

ТОРГОВЕЛЬНІ ВЗАЄМИНИ НІМЕЧЧИНИ З БОЛГАРІЄЮ.

Ще в 1931 р. Німеччина вивозила з Болгарії 30% цілого болгарського експорту, довозила 23%. Торговельні трансакції поправлялися з року на рік, так, що в 1939 р. Німеччина вивозила з Болгарії вже 75%, а довозила 68%. Решта припадала на інші краї. В експорті до Німеччини грав головну ролю

НОВІ ПЛЯНИ ІДЕНА І ВЕЙВИЛА

РИМ, 13. ІІІ. — Римська пресова агенція „Радіо Мондав“ повідомляє, що англійці далі стягають війська на границі Сирії і Лібанону. Кажуть, що Іден намовив у Каїрі ген. Велвила взяти частину англійського війська з Киренаїки і приділити його до експедиційного корпусу. Крім того Вейвил має пробувати зайняти Сирію, а Туреччина наче то має покинути своє негативне відношення до цього проекту. Пляни Ідена обіймає цілу низку інших очайдухних задумів. У цьому пляні передбачується також, що араби прийняли би без спротиву обєднання Сирії, Палєстини і Транс-Йорданії в одну велику арабську державу під володінням ославленого еміра Абдул-га. Каїро мали би заспокоїти відступленням смуги палєстинської пустини, що мали би перейти до Єгипту.

Новинки

КАЛЕНДАР

БЕРЕЗЕНЬ

14. Пятниця — прмч. Евдокії
15. Субота — свмч. Теодота.

— П. Т. КНИГАРНЯМ подаємо очим до ласкавого відома, що книжок по знижених цінах з нагоди березня, місяця дешевої книжки, не можемо їм продавати по причині невеликого запасу цих книжок. Цих книжок ледви чи нам вистарчить на задоволення замовлень, що їх маємо від приватних осіб, які безпосередньо в нас замовляють. — «Українське Видавництво».

— ЗАСІДАННЯ НАУКОВОЇ РАДИ буде в неділю, дня 16. н. м. в доміні Українського Видавництва при Райхштрассе (вул. Кармелітський) ч. 34/1. — Початок точно в год. 17-й (5-й попол.). На денному порядку реферат І. Раковського: «Антропологічна характеристика Т. Шевченка». Участь за картами вступу.

— НА ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ зложили (в золотих): Гавриш Михайло 4, Охримович Зенон 10, Пасичний А. 10, Витвицький В. 10, Лукіянів Юліан 100, УНО-Ляйпціг 48, Малайний Осип 40, інж. Бурачинський Я. 10,70, Рошаківський, Гостинін 4, Шак Яків 14, УНО-Сосновець 66,50, Мельник Василь 10, Снігурович М., Ніриберг 42, Лукіянів Ілля, Кутно 54, Найдзюк, Сераз 10, Дачкевич Осип 10, Микитюк Михайло 20, Колотило Василя 80, Чех Микола 40, Цигун Теодор 4, інж. Беретчук Мих., Ліцмаштадт 20, Горонівч Петро 6, Галевич Петро 6, Пилипак Іван, Плоцк 4, Москалюк Андрій 6, Сандурський А. 4, Сахнович Василь, Габштайн 70, Гарбіб Фріц, Альтенбург 13,66, Снігурович Гіларій, Лесляв 6, Бойчук Лев 10, Свіжеский Теодор 30, УНО-Вадович 6, Гавриш М. 4, Білінський Роман 14, Чолій Матія 10, Чиж Катерина 10, Габлінський, Бромберг 4, Курчаба Степан 108,90, Рошаківський Франц 4, Весела Степанія 40, Головатий Павло 10, Тимінський Андрій 32,10. — Хто черговий?

— ІНЖИНИРИ І ТЕХНІКИ-ЗЕМЛЕМІРИ та інженери й техніки, що мають практику в мірництві, прим. лісники, сухопутні та інші, що хочуть працювати при комасаціях на наших етнографічних землях (винагорода 400—650 зол., залежна від студії і практики), внесуть негайно подання зі всіма прологами в німецькій мові на адресу: Кракау, ан дас Ляндамт, Ганс Дірер-штрассе 2, або Люблин, ан дас Ляндамт, Літаверштрассе 7/II. — Відписи прохання у власному інтересі треба прислати до Секції інженерів при УЦК, Краків, Зелена 26/7.

— УКРАЇНКИ — ВДОВИ по б. урядовцях б. польської держави з теренів зайнятих Совітами подають в е г а й н о до УЦК в німецькій мові такі дані: 1) Ім'я й прізвище вдови, 2) Ім'я чоловіка й дата уродження, 3) Віроісповідання чоловіка й національність, 4) Число актів спенсіонування, 5) Дата уродження вдови, 6) Звання чоловіка, 7) Дата переходу на емеритуру, 8) Місце теперішнього перебування, 9) Висота побираної за часів б. польської держави вдової плати, 10) Завваги, 11) Посвідка місцевого УДК, або Делегатури УДК. — В і д і л я П р а ц і і С у с п. О п і к и при УЦК, (Краків, Зелена 26/ III, м. 7).

— ЗАМІСТЬ ВІНЦЯ на могилу Моеї Найдорж-чой Мамусі Павлини Турянської, яка померла 24. XII. 1940 р. і Могого Дорогого Швагра, лікаря д-ра Андрія Кокодинського, який помер 25. XI. 1940 р. в Коломиї, складаю на Допомоговий Фонд Україн. Студентства 30 зол. — Інж. Андрій Турянський з дружиною, Пісек, Протекторат Чехія й Моравія.

Короткі вістки

— МІЖ НІМЕЧЧИНОЮ І ФРАНЦІЄЮ відбулися господарські розмови. Німеччина має доставити Франції великий контингент сталі на відбудову зайнятих просторів. Доставка сталі призначені на відбудову комунікаційних шляхів і мостів. Велика частина сталі призначена для виробництва авт, перемислових вантажників. Завдяки тому французький автомобільний промисл зможе досягти 45% свого передвоєнного виробництва.

— ЕЛЕКТРИФІКАЦІЯ залізничної лінії Париж—Ліон та інших залізничних ліній, що тепер проектується, причиниться до економії 40.000 тон вугілля річно.

— АНГЛІЙСЬКІ ресторани почали подавати салат з кропиви, глогу й сніжинок...

— ЗАГАЛЬНИЙ дохід Фінляндії з вивозу до Німеччини досяг у 1940 р. 3-ох мільярдів фінляндських марок. У 1941 р. Фінляндія доставить Німеччині товарів на 3,7 мільярдів фінл. марок.

— ВЕЛИКА СМЕРТНІСТЬ СЕРЕД ФРАНЦУЗЬКИХ ДІТЕЙ. Французький посол у Злучених Державах, Анрі Ає заявив, що внаслідок англійської блокади під час зими подвоїлася смертність серед французьких дітей. Американський Червоний Хрест подарував французьким дітям 300 тон військових платків, однак Англія відмовилася перепустити навантажений корабель до Франції, хоч це неможливе, щоб німці могли забрати ці військові платки для себе. Від часів середньовіччя Франція пережила тепер найжахливішу зиму.

— ЕСПАНСЬКЕ міністерство закордонних справ висловило догану еспанському консулові в Софії за те, що він мав дати візу на переїзд американському полк. Доновенові.

Йосука Йогу Матсуока

Борець за новий лад у Східній Азії

БЕРЛІН, 13. III. — На запросини німецького уряду прибує на дніх до Берліна цісарсько-японський міністр закорд. справ Йосука Йогу Матсуока, щоб особисто обговорити всі справи, зв'язані з пактом трьох. Опісля Матсуока поїде до Риму. Це вперше від 1905 р. виїздить закордон японський міністр закордонних справ.

Матсуока належить до цих японських політиків, що від багатьох літ працювали над політичною приязню й співпрацею з Німеччиною. Завдяки його співпраці підписано німецько-японський договір 5. XI. 1935 і пакт трьох великодержав 27. XI. 1940.

Уродився він у 1880 р. як нащадок старої самурайської родини. Після своїх студій виїхав на довшу подорож до Злучених Держав, де пізнав основні політичні умовини й американсько-японські взаємини. В 1904 р. скінчив він свої дипломатичні студії та вступив до консульської служби в Китаю, потім був секретарем японської амбасадн в

Злучених Державах, вкінці перед світовою війною працював в Петербурзі. В 1939 р. був він провідником японської делегації в Союзі Народів. Коли Союз Народів виступив гостро проти япон. політики в Манджурії, Матсуока зі своїми співробітниками покинув сядо засідань на знак протесту. Опісля японський уряд одобрив цей крок Матсуоки й Японія виступила з Союзу Народів. Коли Матсуоці його противники закидали, що він довів до відокремлення Японії, він своєю невтомною працею доказав, що це правильний шлях. Матсуока належить до найбільш активних співпрацівників з Німеччиною. Після вступлення до уряду кн. Кононе — Матсуока повів політику найтіснішої співпраці з молодими народами Європи, Німеччиною й Італією, що боряться за новий справедливий лад в Європі та мають зрозуміння для японських життєвих інтересів у Східній Азії.

Виїзд Матсуоки до Європи

БЕРЛІН, 13. III. — Японський міністр закордонних справ Матсуока виїхав у середу вечором в год. 10.35 японського часу до Європи. Відїзд Матсуоки перемінився у величезну маніфестацію приязни на честь націй, що приєдналися до пакту трьох великодержав. Населення столиці прощало мін. Матсуоки окликами „Хай живе“, що не вмовкали. Мін. Матсуоку прощали на залізничному дворці: мін. війни Тойо, шеф генерального штабу Югіяма, мін. морських справ адмірал Оікова, члени уряду, італійський амбасадор Інделлі, німецький відпоручник Больце, румунський відпоручник і багато німецьких та італійських старшин в

одностроях. Поки Матсуока виїхав до Європи він поклонився великому мавзолеєві Мемояма. Матсуока відбуває свою подорож через Сибір.

ПОЧОТ МАТСУОКИ

ТОКІО, 13. III. — Мін. Матсуоку супроводять у його поїзді до Європи: директор європейського й азійського відділу міністерства закордонних справ Сакамото та по одному представникові міністерства воєнних і морських справ, 8-мих інших урядовців міністерства закордонних справ і надзвичайний кореспондент пресової агенції Домей.

Ген. Антонеску до румунського народу

БУКАРЕШТ, 13. III. — Румунські часописи оповістили відозву ген. Антонеску до народу з приводу закінчення плебісциту. Він закликає всіх румунів до спільної праці для добра краю та взиває напружити всі сили для одної мети, для батьківщини. Всі провінції Румунії дали приклад величавої і прикладної згоди, висловлюючи у плебісциті бажання єдності Румунії. Всі без різниці віку й звання, молоді й старі, село й місто, багаті й бідні, доказали, що вони передовсім румуни та що батьківщину ставлять понад усе. Румуни доказали, що румунський нарід не згине й не може згинуті. Серця всіх румунів б'ються сьогодні для одної мети: для батьківщини. Остаточна перемога може бути рівнозначна тільки з повною перемогою народу.

Далі ген. Антонеску підкреслюючи, що він гордий, як керманіч долі такого обіднаного народу, заявляє:

„Маю тепер тільки одне бажання: щоб усі ті, які виломилася з румунської єдності, нечисленні, дуже нечисленні, що не довіряли мені, — могли найти в моїх майбутніх зусиллях підставу до зміни свого погляду. Домагаюся від вас, щоб ви все віддали батьківщині: вашу совість, силу волі, працю і жертвенність“.

Відозва кінчиться словами:

„Румуни! Незабаром пропоную вам мою програму, що на ній мусимо побудувати наше майбутнє. Вона спиратиметься на націонал-соціалістичному світогляді, що є „вірую“ вас усіх, на піднесенні селянства, на пошані праці й національній карності, як личить народові боеків, готових ввійти в новий, майбутній світ. До здійснення цієї програми покличу всі національні сили, цілий світ праці, всю мудрість дозрілого віку й цілий запал молоді. Повний віри й адячності за ваше довіря домагаюся від вас будови національних фондів, бо я віддав себе цілого на вашу службу й короля та а цій службі залишуся

аж до останнього віддиху. Вперед румуни! Нехай вас Бог провадить! Нехай живе Румунія, нехай живе наш король!“

99.9% РУМУНІВ ЗА ГЕН. АНТОНЕСКУ

БУКАРЕШТ, 13. III. — Головна комісія для обчислювання вислідів плебісциту закінчила свої праці. В цілій Румунії, разом з голосами, що їх віддали закордоном в румунських посольствах, віддано 2,960.298 голосів „так“, і 2.996 голосів „ні“; себто 99.9% було „так“, 0.1% „ні“. На головних площах у Букарешті вивісили на домах великі таблиці, на яких подано висліди плебісциту.

МОСКВА ПРО ВІЗИТУ МАТСУОКИ

МОСКВА, 13. III. — Про візиту японського міністра закордонних справ Матсуоки довідалася прилюдна опінія в СССР вперше з вісток преси зі середи, яка подала комунікат агенції Домей в п'ятих рядках. Вістку подано в неополітичній частині московської преси без сензаційних наголосів і без коментарів.

— СТОРПЕДУВАЛИ англійський торговельний корабель „Енгло Пекавіен“, що внаслідок того пішов на дно. Частина залоги приїхала до Бостону.

— АНГЛІЙЦІ обіцяють Сирію емірові Транс-йорданії Абдулягові. Останніми часами вони повели пропаганду проти французького панування в Сирії й Ліваноні.

— 300 МИЛЬ на захід від Ірландії запотнали британський корабель „Мершлю“, містоти 4.542 тон. 13-ох моряків згнуло, 23-ох врятувалося і швидко прибуло до Нью-Йорку. Корабель їхав з Ліверпулю до південної Америки.

— У НІЦЦІ помер б. бельгійський міністр Імал, що колись поклав свій підпис під версальським договором.

— НА ВІСТКУ про підписання сіамсько-індо-китайського договору уряд Злучених Держав рішив закрити всі банкові конта в Індо-китайському Банку в Злучених Державах.

— У ПЕРУ заборонили висвітлювати фільму н. з. „Диктатор“ з Чапліном у головній ролі.

3 українського життя

ХЛІБОРОБСЬКИЙ ВИШКІЛ МОЛОДІ В БОВІНІ.

Дня 2. II. ц. р. закінчився в Нім. Перемишлі курс хліборобського вишколу молоді, — передовички й передовики з цього курсу розіхалися по селах і негайно приступили до праці. — 12. II. ц. р. в селі Бовині відбулися з почину передовички й двох передовиків, що покінчили цей курс, перші збори Х. В. М., до якого вписалися 24 особи. Є два гуртки, — один гурток має 15 дівчат, під проводом передовички Анни Бохонко, другий гурток має 9 хлопців, з передовиком Степаном Мариняком. Провід Х. В. М. в Бовині творять: голова — Анна Бохонко, заступник голови — Петро Делко, секретар — Степан Мариняк. Перші збори Х. В. М. відбулися під проводом о. Івана Бугери, що тепер є опікуном Х. В. М. в Бовині. Про значіння Х. В. М. говорив о. І. Бугера, відтак передовик Степан Мариняк пояснив завдання й цілі Х. В. М. На зборах було присутніх 45 осіб. Збори Х. В. М. закінчено відспіванням національного гімну.

ЗБОРИ КРУЖКА „СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРЯ” ТА ХЛІБОРОБСЬКОГО ВИШКОЛУ МОЛОДІ В СКОПІ.

Дня 25. II. ц. р. відбулися річні загальні збори Кружка „Сільського Господаря” в Скопіві при участі 48 осіб. Після доповіді інж. Артюшенка про завдання сільсько-господарської роботи на селі, про нові способи господарювання й про реорганізацію „Сільського Господаря” — здали звіт управа й контрольна комісія. Зі звіту виходить, що Кружок, оснований 4. серпня 1940 р., відбув чотири сесії з рефератами на господарські теми.

До проводу Кружка „С. Г.” покликано представників філії „С. Г.” в Ярославі, інж. Артюшенко, таких осіб: на голову — Осипа Цюлька (мужа довіря), на членів Мирона Ланьоша й Антона Бачу. Новопокликаний голова дав на затвердження зборам помічну раду в складі: Михайло Лісний, Тадей Король і Микола Король. До контрольної комісії входять: Петро Любинський (солтис), Дмитро Цюлька й Михайло Малиновський.

Зараз після зборів Кружка „С. Г.” відбулися основуючі збори Хліборобського Вишколу Молоді при участі 37 членів Кружка, 22 членів Секції Х. В. М. та багатьох гостей. Збори відкрив голова Кружка „С. Г.” Осип Цюлька та передав ведення основуючих зборів президії в складі: голови Мирона Ланьоша й двох секретарів: Теклі Лісної й Петра Любинського (сина). Після привіту й вказівок щодо праці Х. В. М., які виголосив інж. Артюшенко, виступили з докладами передовики, що скінчили курс передовиків Х. В. М.: Текля Лісна про обов'язки передовика й змагунів, Мирон Ланьош — про ціль і завдання Х. В. М., та Петро Любинський — про потреби Х. В. М. Ці доклади зробили вражіння на присутніх, бо вони побачили,

скільки такий курс передовиків Х. В. М., що відбувся в Нім. Перемишлі, міг дати знання його учасникам. До проводу Х. В. М. покликани: на голову Мирон Ланьош, на членів: Текля Лісна й Петро Любинський. Опікуном Секції Х. В. М. став голова Кружка „С. Г.” Осип Цюлька. Постановлено організувати в Секції Х. В. М. два гуртки: гурток дівчат (12 членів) з передовичкою Теклею Лісною і гурток хлопців (14 членів) з передовиком Петром Любинським на чолі. Щодо пляну праці, то прийнято рішення розпочати працю на грядках (величиною 100 кв. м.) та негайно зібрати замовлення на насіння й штучні погної. Збори закінчено відспіванням нац. гімну.

Листування Адміністрації

Хто надав у Бавтш (Остсудетенлянд) дня 11. II. 1941 р. три рази по 1,75 РМ чеками Українського Видавництва Берлін ч. 68085, а не подав своєї адреси, хай зараз нас повідомить.

Вп. Кучерічка — Вальдов: І. В. і М. Др. заплачені до 1. липня 1941.

Вп. Пасічний М. — Гефтікофен: 5 РМ на фонд доп. укр. студ. одержали. Ціла листа буде оголошена пізніше. Передплата вирівняна до 15. V. 1941. Гурток УНО — Гавсменінг: На Кр. В. щоденник до тепер одержали 39.— зол. По кінець лютого треба ще надіслати 8.50 зол.

Вп. Микитка М. — Вольденберг: Кр. В. заплачені по кінець лютого 1941.

Хто надав 3.— РМ 8. II. Сауербрун, Кр. Требніц, просимо подати докладну адресу, ім'я й прізвище. Хто в Бреслав надав 3. II. 3.— РМ, просимо подати ім'я й прізвище.

УНО — Лінебург: Дорога та Ім. Вісті заплачені до кінця 1941 р.

Хто надав 3.— РМ дня 15. II. в Бургштадт — просимо подати докладну адресу, ім'я й прізвище.

Хто надав 7.— РМ дня 11. II. в Оергавзен — просимо подати докладну адресу, ім'я й прізвище.

Вп. Криса Гр. — Позен: 18.— зол. одержали. Кр. В. висилаємо щоденно без перерви. Просимо ургувати у Вас на пошти.

Вп. Зень Осип — Берлін: 3.— РМ з 10. XI. м. р. у виказі УНО нема. Просимо звернутися до них за виясненням і нас про вислід справи повідомити.

Вп. інж. Дрогомирецький М. — Познань: Ім. В. заплачені до 28. II. 1941.

Вп. Лясковенко В. — Зальцгіттер: Кр. В. щоденник заплачені до кінця травня, Ім. В. до кінця 1941 р.

Вп. Клич М. — Бомліц: 20.— зол. одержали. Передплата вирівняна по 5. I. 1941.

Всч. о. М. Олешко — Довицця: За „Дорогу” належить нам до кінця 1941 р. 1.20 зол.

Вп. Дашко Степан — Байфельд: Ім. В. маєте заплачені до 31. III. 1941.

Прикрашуйте стіни шкіл, кооператив, домівок УДК, УОТ і власні мешкання

портретами великих українців!

З нагоди ювілею появився в продажі портрет

Лесі Українки

в молодому віці

гарно виконаний, на білому картоні, формат 21x29 см.

Ціна 50 сотиків, з пересилкою 80 сот. Книгарням нормальний рабат.

Жадайте в усіх українських книгарнях!

Замовлення слати: „Українське Видавництво” — Краків, Райхсштрассе 34.

Вп. Маркевич Г. — Шпремберг: До тепер на Кр. В. одержали 12.— зол., 3.— РМ у виказі УНО нема. Просимо звернутися до них за виясненням і нас опісля про вислід повідомити.

Вп. Ривак Степан — Франкенберг: Передплата Кр. В. є вирівняна по кінець лютого 1941 р.

Вп. проф. Котюк — Будвайс: За Ім. В. винні Ви до 31. III. 1941 8.— зол.

Вп. Ніжанковська М. — Баден-Баден: На Кр. В. до тепер ми одержали 14.— зол. По кінець березня треба надіслати 16.— зол.

Вп. Симанишин Юрій — Гота: Подайте для Ім. Вістей докладну адресу.

Вп. Левицький Б. — Ротенбург: Квоту 7.— зол. переляли ми на Кр. В.

Вп. Зубрицький С. — Бреслав: На Кр. В. ми одержали 35.— зол. Передплата вирівняна по деп. 25. IV. 1941 р.

Вп. Мончин К. — Руперсдорф: Передплата Кр. В. є вирівняна по 23. III. 1941 р.

Вп. Кулик Ю. — Бреслав: До тепер одержали на передплату Кр. В. 6.— зол. (3.— РМ з 26. II. ще не одержали).

Вп. Курчаба Степан — Голімін: Передплата Кр. В. вирівняна до 15. III. 1941. До тепер ми одержали на Кр. В. 24.— зол.

Вп. Гембарський Кр. В. висилаємо правильно щодня без перерви. Просимо рекламувати у Вас на пошти. Гроші всі одержали.

—О—

ОГОЛОШЕННЯ

Дрібні оголошення

Пошукуємо молодого пекарського челядника на добрих умовах: R. Grunert, Bäckermeister, Desau, Franzstr. 48. 1062 1-1

Фахівець до ведення склепу мішаних товарів з документами потрібний. Зголошення послати: Петро Качмарський, Коросно, Ринок. 1071 1-3

Пошукую брата Матківського Івана зі села Лосинець, пов. Турка і Піддубного Евстахія зі села Кійданів, пов. Бучач: Кречківський Йосиф, G-n 8446, Stalag VIII B. 1063 1-1

Хто є зі села Підгороддя, пов. Рогатин, прошу зголоситися на адресу: Вороновський Степан, Weiss-höfen — Aussendeich 5, A. Geissler K. G. Danzig. 1064 1-1

О. Пароха з села Верчани, пов. Стрий, шукає Батіг Павло (Раківці, пов. Львів), G-n 9791, Stalag IV A/E. 1065 1-1

Пошукую д-ра Селянського Остапа з Кут, пов. Косів, і Близнюка з Відня: Лівак Петро, G-n 9823, Stalag IV E. 1066 1-1

Хто знав би щонебудь про адвокатів Михайла і Романа Бабюків, що перед вибухом німецько-польської війни мешкали у Львові, нехай повідомить ласкаво на адресу: Інж. Володимир Бережан, Umsiedlungslager 67, Zator, Kr. Bielitz, O. S. 1067

Пошукую Степана Гнатишку (перед війною у Варшаві), Дмитра Ткачишина, полоненого, обох з Чернівець, Степана Бурдина з Хриплина і Петра Мельника з Камінної, — усіх із станиці українського повіту. Хто знав би що про них, прошу писати: Зенюк Ярослав, Koritz, üb. Brüh, Lager 20 — 6/16, Sudetengau. 1068 1-2

Друзі й знайомі з Долинщини й Снятинщини відозв'яжіться: Степан Яцків (з Брошнева), G-n 62755; Stalag I B. 1069 1-1

Шукаю швагра Миколу Крохмалю з села Княже, волость Підберезя, пов. Горохів: Юстин Олійник, G-n 26956, Stalag I B. 1070 1-1

А вже весна, а вже краса
Із стріх вода капле,
Молодому козаченьку
Мандрівочка пахне!

Це одна з пісень, що поміщені у співанику

Хай пісня лунає

Цей співаник для шкіл, товариств і курсів молоді! Містить 85 пісень і гагілок з нотами.

Ціна тільки 2.— зол.

з пересилкою 2.60 зол.

Жадайте в усіх книгарнях!

Замовляти:

„Українське Видавництво”,
Краків, Райхсштрассе 34.

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., ¼ сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметр ширини і шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніальні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу, — повинен наперед прислати належитість і на вересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.”: Передплату треба вислати згори. Передплата однакова в крам і закордоном. Часопису на кредит ми не можемо вислати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2143. З Німеччини на чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.

З Протекторату: чеками „Українського Видавництва” Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 мім марки 2 злоті; 1 чеської корони 20 мім. При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати чисту і докладну адресу.